

Hướng dẫn **TRỒNG CÂY** lấy gỗ

*HƯỚNG DẪN
TRỒNG CÂY LẤY GỖ*

KS. CHU THỊ THƠM - PHAN THỊ LÀI - NGUYỄN VĂN TÓ

(Biên soạn)

Hướng dẫn
TRỒNG CÂY LẤY GỖ

NHÀ XUẤT BẢN LAO ĐỘNG
HÀ NỘI - 2005

LỜI NÓI ĐẦU

Hiện nay, nước ta đã và đang thực hiện công việc giao đất giao rừng cho người dân quản lý.

Việc trồng rừng là một công việc rất cấp thiết, không những nó sẽ giữ cho bầu khí quyển được trong sạch, mà còn là bảo vệ đất khỏi lũ lụt đầu nguồn, chống bạc màu cho đất đai và cũng là cung cấp nguồn nguyên vật liệu vô tận cho con người.

Việc trồng cây gây rừng còn tùy thuộc vào nhiều yếu tố, nhưng hiệu quả kinh tế từ việc này lại là một điều đã thấy rõ.

Để giúp người nông dân có thêm sự hiểu biết và lựa chọn khi trồng rừng, chúng tôi xin giới thiệu 10 loại cây được trồng phổ biến nhất, với sự hướng dẫn cụ thể về cách thức trồng từng loại.

Các tháng thời vụ nêu trong sách này chúng tôi đều lấy vào tháng dương lịch để các bạn tiện theo dõi.

TÁC GIẢ

NGUYÊN TẮC CHỌN CÂY

Cây trồng rừng phải là loại cây lưu niên; từ khi trồng đến khi thu hoạch phải mất 7-8 năm, lúc ấy mới thu hồi được vốn ban đầu, vì vậy việc chọn loại cây trồng mang một ý nghĩa lớn.

Để đảm bảo sự thành công trong việc trồng rừng, ta phải tuân thủ theo những nguyên tắc lựa chọn cây trồng là:

1. Cây trồng phải phù hợp với mục đích sử dụng. Ví dụ: làm nguyên liệu cho nhà máy giấy, lấy gỗ sản xuất đồ gia dụng hoặc khai thác nhựa...

2. Cây trồng phải phù hợp với đất đai nơi trồng, với điều kiện khí hậu, địa hình... để cây phát triển tốt.

3. Cây trồng cho năng suất cao, có nơi tiêu thụ, có hiệu quả kinh tế.

4. Có nguồn giống tốt, đảm bảo về chất lượng và số lượng.

BA PHƯƠNG PHÁP TRỒNG RỪNG

1. Trồng rừng bằng gieo hạt thẳng

Phương pháp này đơn giản, dễ làm, nhưng hiệu quả không cao.

2. Trồng rừng bằng cây con rễ trần

Phương pháp này có thể chọn được cây con tốt để trồng, hiệu quả thu được sẽ cao hơn, tuy nhiên, tỉ lệ cây sống còn thấp.

3. Trồng rừng bằng cây con có bầu

Đây là phương pháp phổ biến nhất hiện nay. Trồng bằng cách này thì tỉ lệ cây con sống cao hơn hẳn trồng cây rễ trần.

Hiện nay, một vài nơi đang thử nghiệm phương pháp trồng rừng bằng lấy hom. Nếu cây mẹ được tuyển lựa tốt thì cây con cũng sẽ đạt năng suất cao. Tuy nhiên, giá thành trồng rừng bằng cách này cao hơn hẳn trồng rừng từ hạt.

CÁC PHƯƠNG THỨC TRỒNG RỪNG

Có 3 phương thức chính

1. Trồng cây thuần loài

- Ưu điểm: vốn đầu tư không lớn, cho một loại sản phẩm, thu hoạch trong một thời gian.

- Nhược điểm: tạo thành rừng đơn tầng nên khả năng che phủ kém, dễ bị sâu bệnh, khả năng chống cháy thấp.

2. Trồng rừng hỗn hợp

- Ưu điểm: Khả năng che phủ và bảo vệ đất tốt; cho nhiều loại sản phẩm, ít bị sâu hại.

- Nhược điểm: Kỹ thuật trồng phức tạp, thu hoạch không cùng thời gian.

3. Trồng rừng theo phương thức nông - lâm kết hợp

- Ưu điểm: Trồng xen những loại cây nông nghiệp ngắn ngày trong 1 - 3 năm đầu có thể thu được sản phẩm, tạo khả năng cho đất tốt và che phủ đất.

- Nhược điểm: Cần nhiều công lao động, yêu cầu kỹ thuật phức tạp.

HƯỚNG DẪN TRỒNG CÂY BẠCH ĐÀN

1. Giá trị kinh tế

Bạch đàn là cây có nguồn gốc ở châu Úc được nhập vào nước ta từ những năm 80 của thế kỷ XX và được trồng thử nghiệm rộng rãi trên hầu hết các khu đất thuộc vùng nguyên liệu giấy.

Đến nay, bạch đàn đã được khẳng định là loài cây thích hợp cho kinh doanh nguyên liệu giấy.

Gỗ bạch đàn còn dùng làm gỗ trụ mỏ.

Năng suất trồng bạch đàn đạt khoảng $10\text{m}^3/\text{ha}/\text{năm}$. Trong những năm gần đây, bạch đàn còn được trồng ở một vài nơi vùng Đông Bắc.

Kinh nghiệm cho thấy, nếu được đầu tư trồng rừng thâm canh thì bạch đàn sẽ cho năng suất khá cao.

2. Đặc tính sinh thái

Bạch đàn sinh trưởng tốt ở vùng khí hậu nhiệt đới điển hình, có nhiệt độ bình quân năm từ $20\text{-}24^\circ\text{C}$, lượng mưa $> 1000\text{mm}$.

Bạch đàn ưa ánh sáng từ khi còn là cây con, chịu hạn khô, có bộ rễ phát triển mạnh nên có khả năng sử dụng triệt để lượng nước có trong đất.

Bạch đàn ưa đất tầng dày (>70cm).

Bạch đàn có tán thưa nên khả năng che phủ đất kém.

Bạch đàn rất thích hợp với độ phì của đất, nên khi trồng rừng mà có bón phân thì cây sẽ sinh trưởng tốt hơn.

3. Kỹ thuật trồng bạch đàn

- Chuẩn bị đất:

Phải xử lý thực bì để làm đất dễ dàng và tạo điều kiện cho cây sinh trưởng và phát triển tốt. Xử lý thực bì phải đảm bảo nguyên tắc:

+ Triệt để sử dụng khả năng chống xói mòn, giữ nước sẵn có của thực bì.

+ Đối với các dạng thực bì thưa nên phát theo băng, băng phát rộng 2m, băng chừa rộng 2m và dọn xếp theo đường băng.

+ Phải chuẩn bị trồng cây trong điều kiện đất tốt, có bón lót phân.

+ Cuốc hố kích thước 40 x 40 x 40000cm.

+ Mật độ 1660 cây/ha (cự ly 2m x 3m) hoặc 2500 cây/ha (cự ly 2m x 2m).

+ Lấp hố sau khi cuốc 10-15 ngày.

- Trồng cây:

+ Có thể áp dụng phương thức trồng hỗn loài với cây keo tai tượng, bằng cách trồng hỗn giao theo hàng hoặc theo băng. Mỗi băng cây có từ 2 đến 4 hàng.

+ Trồng bằng cây con mọc ở trong bầu từ 3-5 tháng tuổi, khi vận chuyển tránh làm vỡ bầu cây.

+ Nếu có điều kiện nên bón lót 75-100g phân NPK hoặc 1kg phân chuồng, càng tạo điều kiện cho cây sinh trưởng tốt hơn.

+ Thời vụ trồng:

Có thể trồng cây vào vụ xuân hè hoặc vụ thu.

. Vụ xuân hè: Tháng 2 đến tháng 5 dương lịch

. Vụ thu: Tháng 8 đến tháng 9 dương lịch

+ Thời tiết trồng:

Nên trồng vào ngày râm mát, tránh nắng gắt và gió mạnh.